

Reg. data Nr. Reg. Nr.

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-668 (2) TAIS-23-5141(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624(1), 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 IR 771(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau – CPK projektas), LIETUVOS RESPUBLIKOS ANTSTOLIŲ ĮSTATYMO NR. IX-876 2, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 21, 22, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 43, 43(1) 46 IR 48 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25(1) STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO (toliau – Antstolių įstatymo projektas) PROJEKTŲ (toliau kartu – Įstatymų projektai)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Teisingumo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-05-30	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Pagrindinės sprendžiamos problemos:

- neužtikrinama, kad už antstolių veiksmus būtų mokama pagrįsta kaina;
- Įstatyme nėra įtvirtinti antstolių skaičiaus nustatymo kriterijai;
- trūksta viešai skelbiamos informacijos apie antstolių veiklą.

Įstatymų projektais sprendžiamos antstolių veiklos vykdymo efektyvumo, skaidrumo bei viešumo, taip pat antstolių prieinamumo didinimo užtikrinimo bei antstolių savivaldos teisinio reguliavimo problemos, kurios Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, 8.4.4 papunktyje numatytą veiksmą „Išanalizuoti antstolio vykdymo išlaidų dydžių ir notaro atlyginimo įkainių galimus nustatymo kriterijus ir tvarką, parengti ir priimti teisės aktus dėl jų pakeitimo“, taip pat:

- valstybinio audito 2020 m. gruodžio 14 d. ataskaitoje Nr. VAE-14 „Ar užtikrinama, kad antstoliams ir notarams pavestos funkcijos būtų vykdomos efektyviai“;
- Vyriausybės strateginės analizės centro 2023 m. atliktame tyrime „Antstolio vykdymo išlaidų dydžių nustatymo kriterijų ir tvarkos analizė“
- Specialiųjų tyrimų tarnybos 2023 m. vasario 12 d. antikorupcinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-1189 „Dėl antstolių veiklą ir jos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų“.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**Svarbiausios Antstolių įstatymu siūlomos priemonės:**

- įtvirtinami kriterijai pagal kuriuos būtų nustatomas antstolių skaičius;
- suteikiami teisingumo ministrui įgaliojimai patvirtinti antstolių skaičiaus nustatymo metodiką;
- nustatomas įpareigojimas Teisingumo ministerijai kartą per metus vertinti poreikį keisti antstolių skaičių;
- nustatomi reikalavimai el. erdvėje skelbiamai informacijai apie antstolių veiklą;
- didinami teisinio išsilavinimo reikalavimai antstoliais ketinantiems tapti asmenims;
- aiškiau reglamentuojami antstolio ir antstolio padėjėjo veiklos ribojimai;
- suteikiama antstoliams teisė dalyvauti renkamų institucijų veikloje, antstolių padėjėjams – dirbti kitą darbą, jeigu dėl to nekyla interesų konfliktas;
- įtvirtinama mažareikšmio antstolio veiklos pažeidimo sąvoka, aiškiau apibrėžiami pažeidimai, kuriuos padarius gali būti sustabdomi antstolio įgaliojimai.
- antstolių viešo konkurso procesas išskiriamas į dvi atskiras dalis (kvalifikacinį egzaminą ir privalumų vertinimą) ir nustatoma, kad išlaikyto kvalifikacinio egzamino rezultatai galiotų 5 metus ir antstolių viešuose konkursuose dalyvaujantiems asmenims, išlaikiusiems egzaminą, nereikėtų jo perlaikyti;
- tikslinamas antstolių savivaldos teisinis reguliavimas ir Lietuvos antstolių rūmams perduodama antstolių ir antstolių padėjėjų personalo administravimo funkcijos;
- suteikiama antstoliams teisė teikti naują paslaugą – asmens prašymu surinkti jo duomenis iš įvairių registrų ir informacinių sistemų;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- nustatoma, kad Antstolių informacinės sistemos duomenys teikiami atlygintinai, išskyrus subjektus, kuriems šie duomenys teikiami neatlygintinai.

Svarbiausios CPK projektu siūlomos priemonės:

- patikslinami vykdymo išlaidų dydžių nustatymo kriterijai ir nustatoma, kad vykdymo išlaidų dydžius tvirtins Vyriausybė pagal savo tvirtinamą vykdymo išlaidų dydžių nustatymo metodiką bei vykdymo išlaidų apskaičiavimo bei apmokėjimo tvarką.

- mažinami teismų darbo krūviai ir supaprastinamas skolininko ar išieškotojo pakeitimo procesas;

- patikslinamos vykdymo teisinio reguliavimo nuostatos, sprendžiant praktinio pobūdžio problemas (tikslinama vykdomųjų dokumentų pateikimo vykdyti ir paskirstymo antstoliams tvarka; aiškiau detalizuojamas vykdomųjų dokumentų turinys; išplečiami atvejai, kada dokumentai skolininkui įteikiami elektroninių ryšių priemonėmis; nustatoma, kad tais atvejais, kai kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaiga nėra prisijungusi prie Piniginių lėšų apribojimų informacinės sistemos, ši įstaiga turi atlikti visus veiksmus, kuriuos nustatyta tvarka atlieka Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema, o skolininkas apie jo turto pardavimą iš varžytynių bus informuojamas pranešimu pašto siunta; aiškiau detalizuojamos su varžytynių vykdymu susijusios nuostatos; nustatoma, kad reikalavimai kylantys iš regreso teisės, priskiriami trečiajai reikalavimų patenkinimo eilei ir kt.).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Antstolių įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatos įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d., o Teisingumo ministro tvirtinama antstolių skaičiaus nustatymo metodika įsigalios nuo 2026 m. liepos 1 d.

CPK pakeitimo įstatymo nuostatos įsigalios nuo 2024 m. sausio 1 d., išskyrus naujas teisinio reguliavimo nuostatas dėl vykdymo proceso pagal vykdymo vietą bei vykdomųjų dokumentų antstoliams paskirstymo per Antstolių informacinę sistemą - nuo 2025 m. sausio 1 d. Vyriausybės tvirtinama Vykdomo išlaidų dydžių nustatymo metodika įsigalios nuo 2026 m. liepos 1 d.

CPK projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės atitinkamai pakeisti, papildyti ar patikslinti Turto arešto aktų registro nuostatus, patvirtintus Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 314; Sumų, kurias draudžiama išieškoti iš kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje atidarytoje skolininko sąskaitoje esančių lėšų, nustatymo ir taikymo tvarkos aprašą, patvirtintą Vyriausybės 2020 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 825; Sprendimų vykdymo instrukciją, patvirtintą Teisingumo ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1R-325, be to Vyriausybei reikės patvirtinti vykdymo išlaidų dydžių nustatymo metodiką ir šioje metodikoje nustatyta tvarka apskaičiuotus vykdymo išlaidų dydžius.

Antstolių įstatymo projektu siūlomiems pakeitimams įgyvendinti reikės atitinkamai pakeisti, papildyti ar patikslinti Antstolių viešo konkurso komisijos nuostatus ir Antstolių viešo konkurso tvarkos aprašą, patvirtintus Teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 400; Antstolio, antstolio padėjėjo pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Teisingumo ministro 2009 m. spalio 12 d. įsakymu Nr. 1R-317; Asmenų įrašymo į antstolių padėjėjų sąrašą tvarkos aprašą, patvirtintą Teisingumo ministro 2002 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 1R-202; Antstolių informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Teisingumo ministro 2002 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 400; pripažinti netekusia galios Duomenų apie vykdomųjų dokumentų priėmimą ir vykdymą, faktinių aplinkybių konstatavimą bei dokumentų perdavimą ar įteikimą, saugojimo, apskaitos, naudojimo ir sunaikinimo tvarką, patvirtintą Teisingumo ministro 2002 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 1R-202. Teisingumo ministrui reikės patvirtinti antstolių skaičiaus nustatymo metodiką ir šioje metodikoje nustatyta tvarka apskaičiuotą antstolių skaičių.

Įstatymų projektams įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

STEBĖSENA

Rengiant Įstatymų projektus buvo vertinami Antstolių informacinės sistemos duomenys apie vykdomųjų dokumentų paskirstymo antstoliams praktiką, siekiant nustatyti kriterijus, kuriais būtų nustatomas antstolių skaičius ir jo stebėsenos priemonės.

Teisingumo ministrui patvirtinus antstolių skaičiaus nustatymo metodiką, joje planuojama numatyti ir vykdyti nuolatinę antstolių skaičiaus stebėseną.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Įstatymų projektų rengimo procese dalyvavo Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Generalinė prokuratūra, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos bankų asociacija, Asociacija Lietuvos kredito unijos, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos antstolių rūmai, Valstybės įmonė Registrų centras, taip pat Civilinio proceso kodekso priežiūros komitetas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai sus institucijomis iš esmės suderinti, kritinių nesuderintų pastabų nėra.

Atsižvelgiant į Viešojo valdymo grupės pateiktas pastabas ir 2023 m. gegužės 30 d. vykusiame ministerijų atstovų pasitarime priimtus sprendimus, buvo atsisakyta Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto ir su juo susijusių Antstolių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies pakeitimų, taip pat papildytas Įstatymų projektų aiškinamasis raštas siūlomus pertvarkymus detalizuojančia informacija, duomenimis bei statistika.

Įstatymų projektų argumentai dėl derinimo pažymoje pateikiamos Lietuvos antstolių rūmų pastabos yra pagrįsti, atitinkantys Įstatymų projektų tikslus ir siūlomas teisinio reguliavimo nuostatas dėl vykdymo proceso efektyvumo, skaidrumo ir naudos visuomenei.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupės vyresnysis patarėjas ,